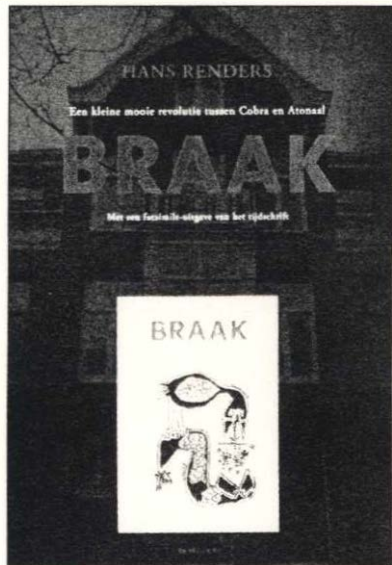

De Journalist 7-7-2000

Het blaadje van Rudy en Remco

HANS RENDERS **Braak**

Uitg. De Bezige Bij, ISBN 9023439481, 428 blz.
f 59,90. Gelijkijdig verschenen het boek 'Bert
en het beeld' (over Bert Schierbeek) en 'Vijf
tigers' (met inleiding van Gerrit Kouwenaar en
nawoord van Hans Renders) bij dezelfde
uitgeverij.

Vijftig jaar geleden werd het tijdschrift Braak (1950-51) opgericht door Rudy Kousbroek en Remco Campert. Dat verjaardagsfeestje is gevierd met een mooi boek van Hans Renders. Het is het verhaal over Braak en andere literaire blaadjes van vlak na de oorlog, gevolgd door een schitterende facsimile-uitgave, en dat alles in een fraaie uitgave van De Bezige Bij - wat kunnen boeken mooi zijn. Reflex, Cobra, De Dualist, Uiting, De Keerkring, Spleen, Blurb, Cahier Eylders en Braak - het zijn deels pamfletachtige tijdschriften waarin experimentele dichters als Lucebert, Gerrit Kouwenaar, Bert Schierbeek en Remco Campert hun vroege werk publiceerden.

De zeven nummers van Braak plus 'Braak Extra' tonen niet alleen verwantschap met de andere genoemde blaadjes, maar ook met de schoolkrant 'Halo' die Kousbroek en Campert eerder maakten. Braak heeft nog steeds iets primitiefs, alsof het na schooltijd in elkaar is geknutseld.

Maar vooral door de illustraties van Lucebert lijkt het - vanaf nummer 3 - meer een echt tijdschrift. En de inhoud heeft pretenties: experimentele poëzie en kritische beschouwingen. Van de gevestigde media kregen de experimenten er flink wat van langs. SS-ers van de Nederlandse letterkunde, oordeelde Bertus Aafjes in Elseviers Weekblad. Maar ook iemand als Henk Hofland (in Propria Cures) had kritiek: Lucebert beloofde wel wat, maar iemand als Schierbeek kon niet schrijven. Ach, en vijftig jaar later zal ook Kousbroek glimlachen om zijn eigenwijze kritiek op Menno ter Braak.

Toch kan men deze literaire avant-garde beschouwen als een eerste vernieuwingspoging in naoorlogs Nederland. Interessant zijn daarbij de raakvlakken tussen de literatuur en de journalistiek. Zo hebben Simon Vinkenoog en Remco Campert later in de Haagse Post bijgedragen aan de journalistieke vernieuwing. In dit jubileumboek kan men hun roots traceren.

Piet Hagen